

omasp

PILARI III

mukaiset tiedot
vakavaraisuudesta
ja riskienhallinnasta
30.6.2023

Sisällysluettelo

1. Johdanto	3
2. Yhteenveto	3
3. Omat varat ja vakavaraisuus	6
3.1 Omat varat	6
3.2 Vakavaraisuusasema	8
3.3 Vähimmäisomavaraisuusaste	8
4. Luottoriski	9
4.1 Luottoriskin rakenne	9
4.2 Luottoriskin hallinta	11
4.2.1 Luottoriskin hallintajärjestelmät	11
4.2.2 Vakuuksienhallinta	12
4.2.3 Luottoriskioikaisut	12
4.3 Vastapuoliriski	13
4.4 Luottoriskin taulukot	14
5. Markkinariski	17
6. Operatiivinen riski	18
7. Likviditeettiriski	20

1. Johdanto

EU:n vakavaraisuusasetuksen 575/2013 kahdeksas osa asettaa vaatimuksia laitosten tiedonantovelvollisuudelle ja tietojen julkistamiselle pankkien riskeihin, niiden hallintaan ja vakavaraisuuteen liittyen. Lisäksi muun muassa Euroopan pankkiviranomainen (EBA) on täsmentänyt ohjeistuksillaan julkistamisvaateita. Oma Säästöpankki -konserni noudattaa tiedonantovelvollisuuttaan julkistamalla laajat tiedot vakavaraisuudesta ja riskienhallinnasta (ns. Pilari III -tiedot) kerran vuodessa vuosikertomuksensa julkistamisen yhteydessä. Puolivuositain konserni esittää vakavaraisuuden ja riskienhallinnan osalta olennaiset tiedot. Pilari III mukaiset tiedot ovat tilintarkastamattomia. Vertailukausi on 31.12.2022 ellei toisin mainita. Lomakkeissa esitetään tiedot soveltuvin osin ja vain raportoitavaa sisältävät rivit ja sarakkeet esitetään.

2. Yhteenveto

Riskienhallinnan avainluvut

(1 000 euroa)	30.6.2023	31.12.2022
Omat varat		
Ydinpääoma (CET1)	442 336	339 488
Omat varat (TC)	500 017	378 988
Pilari I mukainen perusvaatimus 8 %	250 555	203 722
Pilari I mukainen kokonaispääomavaatimus	376 303	305 792
Riskipainotetut erät		
Luotto- ja vastapuoliriski	2 870 327	2 281 829
Vastuun arvonoikaisuriski (CVA)	28 573	31 658
Markkinariski (valuuttariski)	-	-
Operatiivinen riski	233 043	233 043
Riskipainotetut erät yhteensä	3 131 942	2 546 530
Tunnusluvut		
Ydinpääomasuhde (CET1), %	14,12 %	13,33 %
Vakavaraisuussuhde (TC), %	15,97 %	14,88 %
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	6,18 %	5,57 %
Maksuvalmiusvaatimus (LCR), %*	149,92 %	159,92 %

* LCR-laskentaa 31.12.2022 tarkennettu takautuvasti

Oma Säästöpankki Oyj:n tavoitteena on jatkaa lähivuosina vahvaa ja kannattavaa kasvua. Markkina-asemaa vahvistetaan koko toimialueella liiketoiminnan kannattavan kasvun myötä. Yhtiö tavoittelee aktiivisesti kasvua, mutta vain liiketoiminnan osa-alueilla, joissa se voidaan toteuttaa riittävän kannattavasti sekä hyväksyttävällä tuoton ja riskin suhteella. Yhtiön riskistrategia tukee yhtiön strategiaa liiketoiminnan kasvun osalta. Yhtiön kasvuun vuoden 2023 aikana on vaikuttanut merkittävimmin Liedon Säästöpankin liiketoiminnan hankkiminen. Yhtiön luottokanta kasvoi vahvasti liiketoimintakaupan johdosta, ja suhteellisesti eniten kasvoi asuntoyhteisöjen osuus.

Riskienvallonta on mukana kaikessa yhtiön toiminnassa, ja siihen kuuluvat muun muassa huolelliset päätökset, systemaattinen seuranta, jämäkät toimenpiteet, riskikeskittymien välttäminen, yhtiön omien ja viranomaissäännösten noudattaminen. Riskienvallonnan päätehtävinä on luoda edellytykset kasvun toteutumiseksi ilman riskitasojen kasvua tai häiriöitä päivittäisessä toiminnassa. Yhtiö on määritellyt riskienhallinnan prosessit, riskinoton rajat sekä ohjeistukset määriteltyjen ja asetettujen rajojen sisällä pysymiseksi.

Liiketoimintaprofiili on vakaa yhtiön keskittyessä vähittäispankkitoimintaan. Luottoriski rahoitustoiminnasta on yhtiön keskeisin riski, jota hallitaan hallituksen vahvistaman luottoriskistrategian mukaan asettamalla tavoitteet ja riskilimiitit luottokannan laadulle ja keskittymille. Oma Säästöpankki Oyj:n merkittävimmät operatiivisen riskin lähteet ovat tietoturvariskit (kyberriskit), tietoliikenne- ja järjestelmähäiriöt. Markkinariski muodostuu sijoitussalkun arvopapereiden markkinahintojen vaihtelusta ja rahoitustaseen korkoriskistä. Rahoitustaseen korkoriskiä mallinnetaan säännöllisesti ja sijoitussalkun markkinariskiä hallitaan varovaisella sijoitusstrategialla.

Venäjän hyökkäyssota on tuonut epävarmuutta rahoitusmarkkinoille ja toimintaympäristöön sekä lisännyt tietoturvaan liittyviä riskejä. Luottokannan laatu on pysynyt hyvällä tasolla, vaikka maksukyvyttömiä luottojen osuus

on hieman kasvanut. Tilanne vaatii edelleen seurantaan Venäjän hyökkäyssodan aiheuttamien seurausten, kuten korkotason ja kustannusten nousun sekä talouskasvun hiipumisen takia.

Oma Säästöpankki -konsernin ydinpääomasuhde (CET1) kasvoi ja oli kauden lopussa 14,1 (13,3) % ylittäen yhtiön hallituksen vahvistaman keskipitkän aikavälin taloudellisen tavoitteen vähimmäistason (14 %). 1.7.2023 alkaen ydinpääomasuhteen (CET1) päivitetty tavoitetaso on vähintään 2 prosenttiyksikköä viranomaisvaateen yläpuolella, jolloin tavoitetaso heijastaa markkinakäytännön mukaisesti puskuria viranomaisvaateeseen. Riskipainotettuja eriä kasvatti merkittävimmin Liedon Säästöpankin liiketoiminnan hankkiminen ja omia varoja Liedon Säästöpankille suunnatun osakeannin varat. Vakavaraisuussuhde (TC) oli 16,0 (14,9) % ja vähimmäisomavaraisuusaste oli 6,2 (5,6) %. Konsernin vakavaraisuussuhde oli kauden lopussa 4,0 prosenttiyksikköä yli viranomaisen asettaman vähimmäisvaatimuksen.

Yhtiö seuraa CRD 5 ja CRR2 sekä BRRD 2 ja SRMR 2 soveltamisen etenemistä sekä Basel III -kokonaisuuden muutoksia ja vaikutuksia EU-lainsäädännössä.

Yhtiö jätti helmikuussa 2022 hakemuksen Finanssivalvonnalle IRB-menetelmän soveltamisesta vakavaraisuuslaskennassa, minkä jälkeen hakemusprosessi on edennyt valvojan kanssa käytävän vuoropuhelun perusteella.

Konsernin LCR tunnusluvun tavoite on 125 % (kauden lopulla 149,9 %) ja lyhytaikaisen varainhankinnan Standard & Poor's luottoluokitus oli A-2. Sitovan pysyvän varainhankinnan vaatimuksen (NSFR) tunnusluvun tavoite on 110 % (kauden lopulla 121,0 %), ja pitkän aikavälin varainhankinnan Standard & Poor's luottoluokitus oli BBB+.

Lomake EU KM1 – Keskeiset mittarit

(1 000 euroa)		a	c	e
		30.6.2023	31.12.2022	30.6.2022
	Käytettävissä olevat omat varat (määrät)			
1	Ydinpääoma (CET1)	442 336	339 488	337 667
2	Ensisijainen pääoma (T1)	442 336	339 488	337 667
3	Kokonaispääoma	500 017	378 988	338 941
	Riskipainotetut vastuuerät			
4	Kokonaisriskin määrä	3 131 942	2 546 530	2 558 085
	Vakavaraisuussuhteet (prosenttisuutena riskipainotettujen vastuuerien yhteismäärästä)			
5	Ydinpääoman (CET1) osuus (%)	14,1234 %	13,3314 %	13,2000 %
6	Ensisijaisen pääoman (T1) osuus (%)	14,1234 %	13,3314 %	13,2000 %
7	Kokonaispääomaosuus (%)	15,9651 %	14,8825 %	13,2498 %
	Omien varojen lisävaatimukset, jotka liittyvät muihin riskeihin kuin ylivelkaantumisriskiin (prosenttisuutena riskipainotettujen vastuuerien yhteismäärästä)			
EU 7a	Omien varojen lisävaatimukset, jotka liittyvät muihin riskeihin kuin ylivelkaantumisriskiin (%)	1,5000 %	1,5000 %	1,5000 %
EU 7b	joista: muodostuttava ydinpääomasta (CET1) (prosenttiyksikköä)	0,8438 %	0,8438 %	0,8438 %
EU 7c	joista: muodostuttava ensisijaisesta pääomasta (T1) (prosenttiyksikköä)	1,1250 %	1,1250 %	1,1250 %
EU 7d	SREP:n mukaiset omien varojen vaatimukset yhteensä (%)	9,5000 %	9,5000 %	9,5000 %
	Yhteenlaskettu puskuri- ja kokonaispääomavaatimus (prosenttisuutena riskipainotettujen vastuuerien yhteismäärästä)			
8	Yleinen pääomapuskuri (%)	2,5000 %	2,5000 %	2,5000 %
9	Laitoskohtainen vastasyklinen pääomapuskuri (%)	0,0150 %	0,0082 %	0,0052 %
11	Yhteenlaskettu puskurivaatimus (%)	2,5150 %	2,5082 %	2,5052 %
EU 11a	Yhteenlasketut pääomavaatimukset (%)	12,0150 %	12,0082 %	12,0052 %
12	Ydinpääoma (CET1), joka on käytettävissä SREP:n mukaisten yhteenlaskettujen omien varojen vaatimusten täyttämisen jälkeen (%)	6,4651 %	5,3825 %	3,7498 %
	Vähimmäisomavaraisuusaste			
13	Vastuiden kokonaismäärä	7 158 420	6 093 644	6 054 393
14	Vähimmäisomavaraisuusaste (%)	6,1792 %	5,5712 %	5,5772 %
	Omien varojen lisävaatimukset, jotka liittyvät ylivelkaantumisriskiin (prosenttisuutena vastuiden kokonaismäärästä)			
EU 14c	SREP:n mukaiset vähimmäisomavaraisuusastetta koskevat kokonaisvaatimukset (%)	3,0000 %	3,0000 %	3,0000 %
	Vähimmäisomavaraisuusastepuskuria koskeva vaatimus ja kokonaisvähimmäisomavaraisuusastetta koskeva kokonaisvaatimus (prosenttisuutena vastuiden kokonaismäärästä)			
EU 14e	Vähimmäisomavaraisuusastetta koskeva kokonaisvaatimus (%)	3,0000 %	3,0000 %	3,0000 %
	Maksuvalmiusvaatimus			
15	Laadukkaat likvidit varat (HQLA-varat) yhteensä (painotettu arvo – keskiarvo)	791 240	745 212	684 390
EU 16a	Lähtevät rahavirrat – painotettu kokonaisarvo	567 408	575 951	540 638
EU 16b	Tulevat rahavirrat – painotettu kokonaisarvo	62 477	45 299	45 476
16	Nettomääräiset lähtevät rahavirrat yhteensä (oikaistu arvo)	504 931	530 652	495 162
17	Maksuvalmiusvaatimus (%)	163,8087 %	141,3156 %	138,4976 %
	Pysyvän varainhankinnan vaatimus			
18	Käytettävissä oleva pysyvä rahoitus yhteensä	5 959 657	4 708 761	4 440 370
19	Vaadittu pysyvä rahoitus yhteensä	4 927 175	4 085 395	4 039 277
20	Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR) (%)	120,9500 %	115,2584 %	109,9298 %

Lomakkeessa ei esitetä rivejä EU 8a, EU 9a, 10, EU 10a, EU 14a, EU 14b ja EU 14d eikä sarakkeita b ja d, koska raportoitavaa niissä ei ole.

3. Omat varat ja vakavaraisuus

3.1 Omat varat

Katsauskauden lopussa Oma Säästöpankki -konsernin pääomarakenne oli vahva. Omat varat (TC) olivat yhteensä 500,0 (379,0) milj. euroa, josta ensisijaisen pääoman (T1) osuus oli 442,3 (339,5) milj. euroa. Ensisijainen pääoma koostui kokonaisuudessaan ydinpääomasta (CET1). Toissijainen pääoma (T2), 57,7 (39,5) milj. euroa koostui debentuurilainoista. Omia varoja kasvattivat merkittävimmin Liedon Säästöpankille suunnatun osakeannin varat 65,0 milj. euroa, tilikauden 2023 kertyneet voittovarot sekä helmikuussa liikkeeseen

laskettu 20 milj. euron debentuurilaina. Tilikauden 2023 kertyneet voittovarot on sisällytetty ydinpääomaan Finanssivalvonnan myöntämällä luvalla. Voittovaroista on vähennetty yhtiön osingonjakopolitiikkaan perustuva katsauskauden osuus vuoden 2023 ennakoitavissa olevien osinkojen määrästä komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 241/2014 mukaisesti. Henkilöstöntien 2017-2018 varoja ei ole sisällytetty ydinpääomaan. Ydinpääomasta on tehty EU:n vakavaraisuusasetuksen edellyttämät vähennykset.

Omat varat (1 000 euroa)	30.6.2023	31.12.2022
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	456 931	348 692
Osakepääoma	24 000	24 000
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto*	206 105	141 104
Käyvän arvon rahasto	-72 748	-76 503
Muut rahastot	128	128
Kertyneet voittovarot	299 446	259 963
Vähennykset ydinpääomasta	-14 596	-9 204
Aineettomat hyödykkeet ja liikearvo	-13 542	-8 628
Varovaisesta arvostuksesta johtuvat arvonoikausut	-1 054	-576
Ydinpääoma (CET1)	442 336	339 488
Ensisijainen lisäpääoma ennen vähennyksiä	-	-
Vähennykset ensisijaisesta lisäpääomasta	-	-
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	-	-
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	58 182	40 000
Debentuurit	58 182	40 000
Vähennykset toissijaisesta pääomasta	-500	-500
Toissijainen pääoma (T2)	57 682	39 500
Omat varat (TC) yhteensä	500 017	378 988

* Henkilöstöntien 2017-2018 varoja 3,9 milj. euroa ei ole sisällytetty ydinpääomaan.

Finanssivalvonta säilytti päätöksessään 27.2.2023 Oma Säästöpankki Oyj:lle asettamansa valvontaviranomaisen arvioon perustuvan SREP-vaateen, 1,5 %, ennallaan. Päätös on voimassa toistaiseksi 30.6.2023 alkaen, kuitenkin enintään 30.6.2026 asti. SREP-vaade on mahdollista täyttää osin ensisijaisella lisäpääomalla ja toissijaisella pääomalla ydinpääoman lisäksi. Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen asettamista ohjaava riskimittaristo ei viittaa rahoitussuhdanteen ylikuumenemiseen Suomessa, ja siten Finanssivalvonta säilytti muuttuvan lisäpääomavaatimuksen perustasollaan 0%:ssa. 30.3.2023 Finanssivalvonta asetti 1,0 % suuruisen järjestelmäriskipuskurivaatimuksen suomalaisille luottolaitoksille pankkisektorin

riskinkantokyvyn vahvistamiseksi. Päätös tulee voimaan siirtymäajan jälkeen 1.4.2024 ja se tulee kattaa konsolidoidulla ydinpääomalla.

Rahoitusvakausviraston Oma Säästöpankki Oyj:lle asettama kriisinratkaisulain mukainen omien varojen ja hyväksyttävien velkojen vähimmäisvaatimus (MREL-vaade) koostuu kokonaisriskiin pohjautuvasta vaatimuksesta (9,5 %) ja vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytettävästä vastuiden kokonaismäärään pohjautuvasta vaatimuksesta (3 %). Tilanteessa 30.6.2023 Oma Säästöpankki Oyj täyttää asetetun vaateen omilla varoilla.

Konsernin pääomavaade 30.6.2023 (1 000 euroa)

Pääoma	Pilari I vähimmäis-pääomavaade*	Lisäpääomavaatimukset					Pääomavaade yhteensä	
		Pilari II (SREP) -vaade	Kiinteä lisäpääoma-vaade	Muuttuva lisäpääoma-vaade**	O-SII	Järjestelmä-riskipuskuri		
CET1	4,50 %	0,84 %	2,50 %	0,02 %	0,00 %	0,00 %	7,86 %	246 132
AT1	1,50 %	0,28 %					1,78 %	55 788
T2	2,00 %	0,38 %					2,38 %	74 384
Yhteensä	8,00 %	1,50 %	2,50 %	0,02 %	0,00 %	0,00 %	12,02 %	376 303

* AT1- ja T2-pääomavaateet mahdollista täyttää CET1-pääomalla

** Konsernin vastuiden maantieteellinen jakauma huomioiden

3.2 Vakavaraisuusasema

Oma Säästöpankki -konsernin vakavaraisuussuhde (TC) oli kauden lopussa 16,0 (14,9) %. Ydinpääomasuhde (CET1) oli 14,1 (13,3) % ylittäen yhtiön hallituksen vahvistaman keskipitkän aikavälin taloudellisen tavoitteen vähimmäistason (14 %). 1.7.2023 alkaen ydinpääomasuhteen (CET1) päivitetty tavoitetaso on vähintään 2 prosenttiyksikköä viranomaisvaateen yläpuolella, jolloin tavoitetaso heijastaa markkinakäytännön mukaisesti puskuria viranomaisvaateeseen.

Riskipainotetut erät kasvoivat 23,0 % ollen 3 131,9 (2 546,5) milj. euroa. Riskipainotettuja eriä kasvatti merkittävimmin Liedon Säästöpankin liiketoiminnan hankkiminen. Oma Säästöpankki -konserni soveltaa vakavaraisuuslaskennassa luottoriskin laskentaan standardimenetelmää ja operatiivisen riskin osalta perusmenetelmää. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttaposiitiolle. Yhtiön hanke siirtymisestä IRB-menetelmän soveltamiseen etenee suunnitellusti.

Lomake EU OV1 – Yhteenvedo kokonaisriskin määristä

		Kokonaisriskin määrä (TREA)		Omien varojen vaatimukset yhteensä
		a	b	c
		30.6.2023	31.12.2022	30.6.2023
(1 000 euroa)				
1	Luottoriski (lukuun ottamatta vastapuoliriskiä)	2 864 354	2 274 467	229 148
2	josta standardimenetelmä	2 864 354	2 274 467	229 148
6	Vastapuoliriski (CCR)	34 545	39 020	2 764
EU 8b	josta vastuun arvonoikaus (CVA)	28 573	31 658	2 286
9	josta muu vastapuoliriski	5 972	7 362	478
23	Operatiivinen riski	233 043	233 043	18 643
EU 23a	josta perusmenetelmä	233 043	233 043	18 643
29	Yhteensä	3 131 942	2 546 530	250 555

Lomakkeessa ei esitetä rivejä 3, 4, EU 4a, 5, 7, 8, EU 8a, 10-19, EU 19a, 20-22, EU 22a, EU 23b, EU 23c ja 24-28, koska raportoitavaa niissä ei ole.

3.3 Vähimmäisomavaraisuusaste

Oma Säästöpankki -konsernin vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) esitetään Komission delegoidun asetuksen mukaisesti ja luku kuvaa konsernin ensisijaisen pääoman suhdetta kokonaisvastuuihin. Oma Säästöpankki -konsernin vähimmäisomavaraisuusaste 30.06.2023 oli 6,2 (5,6) %.

Yhtiö seuraa liiallista velkaantumista osana vakavaraisuuden hallintaprosessia. Konsernin vähimmäisomavaraisuussuhdeluvulle on asetettu sisäinen minimitaloitusaste osana kokonaisriskistrategiaan kuuluvaa riskibudjetointia. CRR2-asetus velvoittaa pitämään vähimmäisomavaraisuusasteen vähintään 3 %:ssa.

4. Luottoriski

Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä, joka syntyy, kun vastapuoli ei todennäköisesti pysty täyttämään sopimuksen ehtoisia maksuvelvoitteitaan. Yhtiön luottoriski koostuu pääasiallisesti yksityishenkilöille, pk-yrityksille, asuntoyhteisöille sekä maa- ja metsätalouden harjoittajille myönnettyistä luotoista. Luottoriskiä ja vastapuoliriskiä syntyy myös muista saamisista, kuten yhtiön sijoitussalkkuun sisältyvistä velkakirjoista, saamistodistuksista ja johdannaisopimuksista sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä sekä takauksista. Yhtiön sijoitussalkkuun kuuluviin sijoituksiin liittyvä luottoriski käsitellään yhtiön markkinariskistrategiassa. Oma Säästöpankki -konserni laskee luotto- ja vastapuoliriskin pääomavaateen standardimenetelmällä. Oma Säästöpankki on kehittänyt uusia IRB-vaatimuksia täytäviä luottoluokittelumalleja vuodesta 2021 alkaen. Luotto- ja vastapuoliriskin osuus yhtiön riskipainotetuista eristä on noin 91,6 % (2,9 miljardia euroa).

4.1 Luottoriskin rakenne

Yhtiön luottoriski muodostuu pääosin kiinteistövakuudellisista saamisista, vähittäisvastuista ja yrityksille suunnatuista luotoista. Kiinteistövakuudellisten saamisten osuus luottoriskistä on 43,6 %, vähittäisvastuiden osuus on 14,3 % ja yrityssaamisten osuus on 23,7 %. Yksityisasiakkaiden ja asunto-osakeyhtiöiden vastuut on katettu pääsääntöisesti asuntovakuudella. Asunto-osakeyhtiöiden suhteellinen osuus luottokannasta on kasvanut vuoden 2023 aikana. Yksityisasiakkaiden osuus koko luottokannasta on 59,4 %. Maa- ja metsätalousasiakkaiden osuus luottokannasta on hieman laskenut. Koko luottokanta on kasvanut 25,6 % vuoden 2023 aikana. Luottokanta on hyvin hajautettu maantieteellisesti ja toimialakohtaisesti, mikä laskee yhtiön keskittymäriskiä. Yhtiöllä on yksi asiakaskokonaisuus, jonka vastuut ylittävät luottolaitoslain asettaman rajan 10 prosenttia yhtiön omista varoista (suuret asiakasriskit). Yhtiöllä ei ole olennaisia vastuuta Suomen ulkopuolella. Yhtiön luottokantaan sisältyvät riskit ovat yhtiön vuositulostasoon ja riskinkantokykyyn nähden alhaisella tasolla.

Konsernin luottokanta ja odotettavissa olevat luottotappiot asiakasryhmittäin

Luottosaldo (1 000 euroa)	30.6.2023	31.3.2023	31.12.2022	30.9.2022	30.6.2022
Yksityisasiakas	3 563 710	3 589 104	2 858 099	2 882 137	2 828 794
- Odotettavissa olevat luottotappiot	-18 589	-17 838	-9 883	-10 527	-10 203
Yritysiasiakas	1 284 163	1 299 544	1 093 700	1 096 994	1 074 982
- Odotettavissa olevat luottotappiot	-20 469	-18 579	-13 817	-12 696	-11 757
Asuntoyhteisö	727 326	700 235	461 339	456 705	417 133
- Odotettavissa olevat luottotappiot	-715	-528	-254	-209	-209
Maatalousasiakas	305 686	310 451	271 112	280 457	279 213
- Odotettavissa olevat luottotappiot	-1 278	-1 276	-820	-745	-862
Muut	119 353	105 614	94 618	99 927	103 604
- Odotettavissa olevat luottotappiot	-71	-56	-59	-63	-68
Luottokanta yhteensä	6 000 238	6 004 948	4 778 869	4 816 220	4 703 725
Odotettavissa olevat luottotappiot yhteensä	-41 122	-38 277	-24 833	-24 241	-23 099

Merkittävin osa odotettavissa olevista luottotappioista tulee yksityis- ja yritysasiakkaiden luotoista. Asuntoyhteisöjen, maa- ja metsätalousasiakkaiden sekä muiden asiakkaiden osuus on vähäinen. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrään ovat pääosin vaikuttaneet tilasiirtymiset vaiheeseen 3, saamisten kasvu sekä luottoriskien kasvu. Mallin tulevaisuuteen katsovia muuttujia päivitettiin toisen neljänneksen aikana yleisen taloudellisen tilanteen heikentymisen johdosta. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrään ovat vaikuttaneet myös ensimmäisen neljänneksen aikana Liedon Säästöpankin yritysjärjestelyn johdosta tehty 8,0 miljoonan euron suuruinen johdon arvioon perustuva käyvän arvon oikaisu sekä yksittäiset lainakohtaiset johdon harkintaan perustuvat muutokset. Yhtiö kohdisti toisen neljänneksen aikana johdon harkintaan perustunutta Liedon Säästöpankin yritysjärjestelyyn liittyntä käyvän arvon oikaisua 0,7 milj. euroa sekä

tappio-osuuteen liittyvää henkilöasiakkaisiin kohdistunutta LGD-lisävarausta 0,2 milj. euroa. Maksukyvyttömät vastuut nousivat vertailukauteen 31.12.2022 nähden ja olivat 1,9 (1,6) % luottokannasta. Erääntyneet saamiset (30-90 päivää) olivat tarkastelujaksolla 25,3 (18,5) miljoonaa euroa. Luottokannan laatu on pysynyt hyvällä tasolla, vaikka maksukyvyttömien luottojen osuus on hieman kasvanut. Tietyissä olosuhteissa velallisen joutuessa taloudellisiin vaikeuksiin asiakkaalle annetaan myönnytys lainaehtoihin lyhennysvapaan tai luoton uudelleenjärjestelyn muodossa ja tällä tavalla pyritään turvaamaan asiakkaan maksukyky ja välttämään mahdollisia luottotappioita. Lainahoitojoustojen myöntämisen edellytyksenä on, että asiakkaan taloudelliset vaikeudet ovat lyhytaikaisia ja tilapäisiä. Konsernilla oli lainanhoitojoustollisia saamia yhteensä 126,2 (95,4) miljoonaa euroa.

Erääntyneet ja järjestämättömät saamiset sekä lainanhoitojoustot

(1 000 euroa)	30.6.2023	% luotto-kannasta	31.12.2022	% luotto-kannasta
Erääntyneet saamiset 30-90 päivää	25 316	0,4 %	18 509	0,4 %
Erääntymättömät tai erääntyneet alle 90 päivää saamiset, jotka todennäköisesti jäävät maksamatta	75 187	1,2 %	47 497	1,0 %
Järjestämättömät saamiset 90-180 päivää	9 602	0,2 %	5 635	0,1 %
Järjestämättömät saamiset 181 päivää - 1 vuosi	10 462	0,2 %	6 186	0,1 %
Järjestämättömät saamiset > 1 vuosi	39 693	0,7 %	28 252	0,6 %
Erääntyneet ja järjestämättömät saamiset yhteensä	160 260	2,7 %	106 080	2,2 %
Terveet ja erääntyneet saamiset, joissa lainanhoitojoustoja	76 499	1,3 %	62 011	1,3 %
Järjestämättömät saamiset, joissa lainanhoitojoustoja	49 744	0,8 %	33 376	0,7 %
Lainanhoitojoustot yhteensä	126 243	2,1 %	95 387	2,0 %

Luvut sisältävät eriin kohdistuvat erääntyneet korot.

Kiinnitysluottopankin LTV -jakauma

LTV	30.6.2023	31.12.2022	30.6.2022
0-50 %	24,4 %	23,4 %	23,2 %
50-60 %	14,2 %	15,1 %	14,1 %
60-70 %	19,2 %	19,9 %	20,0 %
70-80 %	16,1 %	16,1 %	15,1 %
80-90 %	13,7 %	13,0 %	13,6 %
90-100 %	12,4 %	12,5 %	13,9 %
>100 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Yhteensä	100 %	100 %	100 %

Taulukko esittää raportointihetkellä katettujen lainojen vakuutena olleiden luottojen LTV-jakaumat KLP-säädöksiin perustuen. Taulukon luokissa koko lainan määrä näkyy siinä LTV luokassa, johon sen suurin LTV-arvo kuuluu. Esimerkiksi 55 000 euron laina, jossa vakuutena on 100 000 € kiinteistö, lasketaan kokonaisuudessaan LTV-luokkaan 50-60 %.

4.2 Luottoriskin hallinta

4.2.1 Luottoriskin hallintajärjestelmät

Luottoriskin hallinnan keskeiset periaatteet, tavoitteet ja luottoriskin hallinnan menettelyn linjaukset määritellään yhtiön hallituksen vahvistamassa luottoriskistrategiassa. Hyvä luottoriskien hallinta edellyttää menettelytapoja luottoriskien tunnistamiseen, mittaamiseen, rajoittamiseen, seurantaan ja valvontaan.

Luottoriskien kehitystä seurataan säännöllisesti eri menetelmillä. Luottoriskin seurannassa huomioidaan esimerkiksi luottosalkun laatu, rakenne, vakuusvajeen kehitys ja ongelma-asiakkaat. Ongelma-asiakkailla tarkoitetaan asiakkaita, joiden luottoluokitus on heikko tai heikentynyt, ja jotka tästä syystä siirtyvät tehostetun seurannan piiriin.

Luottoriskin osalta limiittejä on asetettu eri asiakasryhmille, toimialoille ja maturiteeteille sekä taseen ulkopuolisten erien määrälle. Lisäksi limiittejä on asetettu mm. eri rästiluoille ja maksukyvyttömiä vastuiden sekä lainanhoitajousten osuudelle.

Luottoriskiaseman raportointi hallitukselle on säännöllistä. Raportointi sisältää muun muassa maksukyvyttömiä vastuiden määrän, vakuusriskin, luottokannan kehityksen toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain. Kuukausittain hallitukselle raportoidaan luottokannan määrän ja laadun kehitys sekä suurimmat asiakaskokonaisuudet ja yksittäiset vastuuasiakkaat. Neljännesvuosittain raportoidaan suurimpien toimialojen määrän ja laadun kehitys. Lisäksi hallitukselle raportoidaan kerran vuodessa laajemmin 15 suurinta asiakaskokonaisuutta.

Luottosalkun rakennetta seurataan asiakasryhmittäin ja yritysasiakkaiden toimialajakaumien perusteella. Riskikeskittymiä syntyy muun muassa silloin, jos luottosalkku sisältää suuren määrän luottoja yksittäiselle vastapuolelle tai yksittäisten vastapuolten muodostamille ryhmille, tietyille toimialoille tai maanosille. Myös luottojen maturiteettien ja tuotteiden/instrumenttien riittävää hajautumista seurataan säännöllisesti.

Toimialakohtainen jakauma (pois lukien henkilöasiakkaat) on esitetty alla olevassa taulukossa.

Luottokannan toimialajakauma (pois lukien henkilöasiakkaat)

Toimiala	30.6.2023	31.12.2022
Kiinteistöala	48,8 %	44,4 %
Maatalous, metsätalous, kalatalous	12,2 %	13,6 %
Kauppa	6,9 %	8,2 %
Rakentaminen	5,5 %	5,7 %
Rahoitus- ja vakuustoiminta	5,1 %	6,0 %
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	3,8 %	3,9 %
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	3,5 %	3,9 %
Teollisuus	3,4 %	3,9 %
Kuljetus ja varastointi	3,2 %	2,8 %
Taiteet, viihde ja virkistys	1,8 %	2,1 %
Muut toimialat yhteensä	5,9 %	5,4 %
Yhteensä	100 %	100 %

Neljä suurinta toimialaa ovat kiinteistöala, maa- ja metsätalous, tukku- ja vähittäiskauppa sekä rakentaminen. Kyseisten toimialojen kehitystä seurataan säännöllisesti ja raportoidaan yhtiön johdolle ja hallitukselle.

Seurannassa huomioidaan muun muassa luottokannan kehitys, muutokset luottoluokituksissa, vakuusvajeen kehitys sekä maksukyvyttömiä osuus. Keskitymäriskien tilannetta seurataan säännöllisesti myös laajemmän toimialakohtaisen seurannan kautta. Lisäksi seurataan odotettavissa olevien luottotappioiden määrän kehitystä.

Yhtiö seuraa takaisinmaksussa esiintyviä viivästyksiä, järjestämättömiä luottoja, maksukyvyttömiä asiakkaiden määrää sekä luottoluokkien osuuksien ja yksittäisten asiakkaiden luottoluokituksen kehitystä. Asiakasvastuuhenkilöt seuraavat asiakaskohtaisia vastuiden ja vakuuksien määriä, maksukäyttäytymistä, asiakkaiden toimintaa ja luottoluokitusten muutoksia. Ongelmasaamia ja viivästyneitä maksuja seurataan säännöllisesti.

Konsernin luottosalkkuun sisältyy vähäisessä määrin wrong way -riskiä. Huonon luottoluokituksen omaavia asiakkaita ei pääsääntöisesti rahoiteta. Poikkeus voi syntyä esimerkiksi, jos rahoitus on kriittinen vakuutena olevan kohteen arvon säilymisen kannalta.

4.2.2 Vakuushallinta

Luottopäätökset perustuvat ensisijaisesti velallisen velanhoidokykyyn, mutta myös luottoriskin varalta asetettavalla vakuudella on merkitystä, sillä vakuus turvaa velan takaisinmaksua. Vakuuksien arviointia ja kovenanttien käyttöä yhtiö ohjeistaa luottohallinnon ohjeessa. Vakuuslajeille on hallituksen vahvistamat arvostusprosentit vakuuslajien mukaisesti, ja vakuudet arvostetaan varovaisesti käypään arvoon. Vakuudet arvioidaan riippumattomasti luottopäätöksen yhteydessä tilastollisia malleja hyödyntäen. Vakuuksien arvon kehittymistä seurataan säännöllisesti osana luotonvalvontaa. Asuntovakuuksien hintakehitystä seurataan neljännesvuosittain ja liikekiinteistöjen hintoja vuosittain, mutta markkinaolosuhteiden niin edellyttäessä myös useammin. Vakuusarvioinnissa käytetään luottopäätöksestä riippumatonta tahoja ja pääosin henkilöitä, joilla on tähän soveltuva tutkinto.

Yhtiön vakuusvajeella mitattu vakuusvaje on edelleen pieni, vaikka yhtiön absoluuttinen ja pääomiin suhteutettu vakuusvaje on laskenut vuoden 2023 aikana. Enimmäisluottotussuhteella (Loan-to-value) mitataan jäljellä olevan lainan suuruuden ja lainan vakuuksien suhdetta.

4.2.3 Luottoriskioikaisut

Pääosa konsernin erityisistä luottoriskioikaisuisista lasketaan IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin mukaisen odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL, expected credit loss) laskentamallin avulla. ECL-malli arvioi yhtiölle koituvaa lopullisen luottotappion määrää sen jälkeen, kun luottoon kohdistuneet vakuudet on realisoitu.

Luottokanta jakaantuu seuraaviin laskentaportfolioihin asiakkaalle lasketun PD (Probability of default) -parametrin perusteella:

- Henkilöasiakkaat
- Pk-yrityisasiakkaat
- Maatalousyrittäjät
- Asunto-osakeyhtiöt
- Muut

Henkilö- ja pk-yrityisasiakkaiden portfoliot muodostavat kaksi selkeästi suurinta laskentaportfoliota.

Henkilöasiakkaiden portfolioon menevät sellaiset vastuut, joille PD-arvo on mallinnettu IRB-lupahakemuksen sisältämällä henkilöasiakkaiden luokitusmenetelmällä. Pk-yrityisasiakkaiden portfolioon sisältyvät kaikki yritys vastuut, joille PD-arvo on mallinnettu pk-yritysten luokitusmenetelmällä. Mikäli vastuulle ei voida laskea PD-arvoa kahdella edellä mainitulla menetelmällä, vastuun portfolio määräytyy asiakkaan sektori- ja toimialakoodin mukaan.

Maatalousyrittäjille PD-arvo määräytyy maatalousyrittäjävastapuolten historiasta lasketun keskimääräisen maksukyvyttömyysfrekvenssin mukaisesti. Asunto-osakeyhtiöille laskentaperiaate on vastaavanlainen. Jäljelle jäävät vastapuolet menevät ”Muut”-portfolioon ja niille käytetään arvoja, jotka on laskettu pk-yritysvastapuolten vaiheiden 1 ja 2 keskimääräisistä PD-arvoista.

Kunkin portfolion osalta odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu vastuun määrään maksukyvyttömyyshetkellä (EAD, Exposure at Default), maksukyvyttömyyden todennäköisyydelle (PD, Probability of Default) sekä maksukyvyttömyyden aiheuttamaan tappio-osuuteen (LGD, Loss Given Default). Pohjana parametrien määrittämisessä yhtiö käyttää asiakkaiden historiallista maksukäyttäytymis- ja asiakasdataa sekä vastuu- ja vakuusarvoja. PD- ja LGD-muuttujien arvojen määrittämisessä hyödynnetään kansantalouden tulevaisuuden kehitystä koskevia makrotaloudellisia ennusteita.

Vastuun määrä maksukyvyttömyyshetkellä kuvaa vastuun määrää raportointihetkellä. Sen laskennassa

huomioidaan lainalle kohdistuvat lyhennykset maksusuunnitelman mukaisesti. Joihinkin rahoitusinstrumentteihin sisältyvät kuitenkin sekä lainan pääoma, että sitoumus nostamattomaan osuuteen. Nostamaton osuus huomioidaan vastuun määrässä koko myönnetyn limiitin osalta. Limiitillisten saamisten osalta EAD:n laskennassa käytetään lisäksi niin kutsuttua CCF (Credit Conversion Factor) -kerrointa käyttämättömän limiitin huomioimisessa.

Maksukyvyttömyyden aiheuttama tappio-osuus kuvaa luottotappion osuutta lainan pääomista maksukyvyttömyyshetkellä. Joukkovelkakirjasijoitusten osalta konserni arvostaa luottotappion vähennyserän käyttäen kaavaa $EAD \cdot PD \cdot LGD$. PD-arvojen syöttötietolähteenä käytetään markkinatietokannasta saatavaa instrumenttikohtaista aineistoa. Tämän lisäksi sovelletaan alhaisen luottoriskin poikkeusta sellaisiin velkakirjasijoituksiin, joiden luottoluokitus on raportointipäivänä vähintään investment grade -tasolla. Näissä tapauksissa luottotappion vähennyserä lasketaan määrään, joka vastaa 12 kuukauden odotettavissa olevia luottotappioita.

4.3 Vastapuoliriski

Vastapuoliriskiä syntyy likvidien varojen sijoittamisen ja varainhallinnan yhteydessä, yksittäisistä suurista asiakaskokonaisuuksista ja toimialakeskittymistä. Johdannaisten käyttö on hyvin maltillista ja vain suojaustarkoituksessa. Johdannaisilla ei ole päivittäistä vakuuden vaihtoa.

4.4 Luottoriskin taulukot

EU CR1: Terveet ja erääntyneet ja järjestämättömät vastuut ja niihin liittyvät varaukset

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo / nimellisarvo						Kertyneet arvonalentumiset, kertyneet luottoriskistä johtuvat käyvän arvon negatiiviset muutokset ja varaukset						Saadut vakuudet ja takaukset		
		Terveet ja erääntyneet vastuut			Järjestämättömät vastuut			Terveet ja erääntyneet vastuut – kertyneet arvonalentumiset ja luottotappioita varten tehdyt varaukset			Järjestämättömät vastuut – Kertyneet arvonalentumiset, kertyneet luottoriskistä johtuvat käyvän arvon negatiiviset muutokset ja varaukset			Kertynyt määrä osittain luottotappioiksi kirjatuista eristä	Terveille ja erääntyneille vastuulle	Järjestämättömille vastuulle
		Joista vaihe 1	Joista vaihe 2	Joista vaihe 2	Joista vaihe 3	Joista vaihe 1	Joista vaihe 2	Joista vaihe 2	Joista vaihe 3							
30.6.2023 (1 000 euroa)																
005	Keskuspankkitalletukset ja muut vaadittaessa maksettavat talletukset	335 140	335 140	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
010	Lainat ja ennakot	5 888 894	5 403 905	484 989	134 944	17 984	115 755	-14 226	-2 188	-12 038	-26 896	-493	-26 403	-1 800	5 650 483	96 828
030	Julkisyhteisöt	14 676	14 676	-	-	-	-	-1	-1	-	-	-	-	-	290	-
040	Luottolaitokset	6 330	6 330	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
050	Muut rahoituslaitokset	73 882	71 589	2 293	63	6	53	-30	-24	-6	-3		-3	-	44 531	47
060	Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset	1 997 808	1 829 216	168 592	57 711	4 221	53 341	-4 697	-662	-4 035	-16 452	-252	-16 200	-1 315	1 917 922	35 731
070	<i>Joista pk-yritykset</i>	1 916 394	1 754 500	161 894	57 711	4 221	53 341	-4 599	-626	-3 974	-16 452	-252	-16 200	-1 315	1 842 405	35 731
080	Kotitaloudet	3 796 198	3 482 094	314 104	77 170	13 757	62 361	-9 497	-1 500	-7 997	-10 441	-241	-10 200	-485	3 687 740	61 050
090	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit	553 071	540 425	5 378	-	-	-	-547	-524	-23	-	-	-	-	259 283	-

110	Julkisyhteisöt	167 670	163 770	3 900	-	-	-	-255	-242	-14	-	-	-	-	15 701	-
120	Luottolaitokset	321 596	321 596	-	-	-	-	-132	-132	-	-	-	-	-	223 028	-
130	Muut rahoituslaitokset	8 772	1 785	-	-	-	-	-1	-1	-	-	-	-	-	1 784	-
140	Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset	55 033	53 273	1 478	-	-	-	-158	-149	-10	-	-	-	-	18 769	-
150	Taseen ulkopuoliset vastuut	377 239	371 860	5 379	1 875	29	650	376	214	162	-	-	-	-	136 000	272
170	Julkisyhteisöt	2 046	2 046	-	-	-	-	7	7	-	-	-	-	-	841	-
190	Muut rahoituslaitokset	8 503	8 503	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	880	-
200	Rahoitusalan ulkopuoliset yritykset	166 429	164 533	1 896	1 339	5	265	99	61	38	-	-	-	-	73 949	59
210	Kotitaloudet	200 262	196 778	3 483	535	24	385	268	144	124	-	-	-	-	60 330	213
220	Yhteensä	7 154 345	6 651 330	495 746	136 818	18 013	116 405	-15 149	-2 925	-12 224	-26 897	-494	-26 403	-1 800	6 045 766	97 100

Lomakkeessa ei esitetä rivejä 020 Keskuspankit, 100 Keskuspankit, 160 Keskuspankit ja 180 Luottolaitokset, koska raportoitavaa niissä ei ole.

EU CR2: Muutokset järjestämättömien lainojen ja ennakoiden saldossa

		a
		Bruttomääräinen kirjanpitoarvo
30.6.2023 (1 000 euroa)		
010	Järjestämättömien lainojen ja ennakoiden alkusaldo	87 571
020	Sisäänvirtaukset järjestämättömien lainojen ja ennakoiden salkkuun	62 084
030	Ulosvirtaukset järjestämättömien lainojen ja ennakoiden salkusta	-14 711
040	Lopullisesti luottotappioiksi kirjaamisesta johtuvat ulosvirtaukset	-1 223
050	Muista tilanteista johtuva ulosvirtaus	-13 488
060	Järjestämättömien lainojen ja ennakoiden loppusaldo	134 944

EU CR3 – Luottoriskin vähentämistekniikoita koskeva yleiskatsaus: Luottoriskien vähentämistekniikoiden käytön julkistaminen

		Vakuudeton kirjanpitoarvo	Vakuudellinen kirjanpitoarvo	Josta vakuuksilla suojatut	Josta takauksilla suojatut
		a	b	c	d
30.6.2023 (1 000 euroa)					
1	Lainat ja ennakot	570 544	5 747 311	5 460 655	286 656
2	Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit	293 241	259 283	225 204	34 079
3	Yhteensä	863 785	6 006 594	5 685 859	320 736
4	<i>Josta järjestämättömät vastuut</i>	11 219	96 828	91 795	5 034
EU-5	<i>Joista maksukyvyttömyystilassa</i>	5 913	84 977	80 690	4 286

Lomakkeen sarakkeesta a on vähennetty luottotappiot. Lomakkeessa ei esitetä saraketta e (Joista luottojohdannaisilla suojatut), koska raportoitavaa siitä ei ole.

5. Markkinariski

Oma Säästöpankki -konsernilla ei ole Pilari I mukaista markkinariskiä, mutta markkinariskiä muodostuu sijoitussalkun arvopapereiden markkinahintojen vaihtelusta ja rahoitustaseen korkoriskistä. Markkinariskiä hallitaan hallituksen vahvistaman strategian ja konservatiivisen riskinottohalukkuuden mukaisesti. Yhtiö ei pääsääntöisesti harjoita kaupankäyntiä omaan lukuun, mutta velkakirjoja ostetaan likviditeetin hallintaa varten ja johdannaisia käytetään suojaustarkoituksessa. Yhtiön markkinariskiін sisältyy vähäisesti myös valuuttariskiä.

Rahoitustaseen korkoriski muodostaa enemmistön yhtiön korkoriskistä. Korkoriskiä muodostuu eroista varojen ja velkojen korkotasossa sekä maturiteeteissa. Lisäksi markkinakorot vaikuttavat sijoitussalkun arvopapereiden markkinahintoihin. Korkoriskin määrää raportoidaan säännöllisesti hallitukselle, joka on asettanut korkoriskille erilliset seurantalimiitit sekä enimmäismäärän.

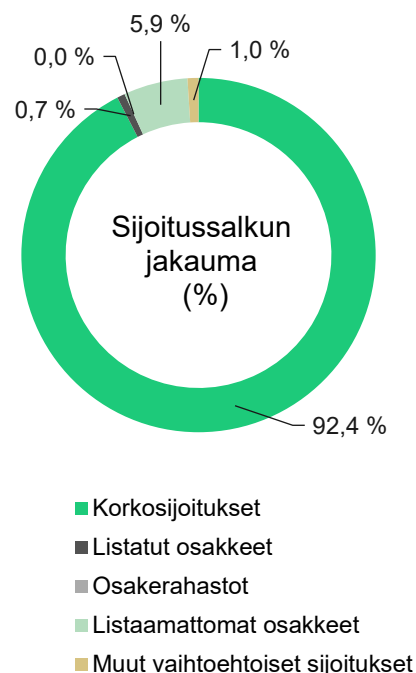
Yhtiön korkokatteen kehitys on ollut vahvaa vuoden 2023 aikana. Korkojen voimakas nousu on kasvattanut lainakannan tuottavuutta ja samaan aikaan yhtiön rahoituskustannukset ovat pysyneet maltillisena rahoituksen pohjautuessa vahvasti talletuskantaan sekä vakuudellisiin joukkovelkakirjoihin. Yhtiö näkee korkokehityksen jatkuvan nousujohteisena myös tulevaisuudessa lainakannan uudelleenhinnoittautuessa korkeammalle tasolle. Korkojen nousun myötä lainakannan korkolattioiden suojaus on heikentynyt negatiivisten korkoshokkien osalta, mikä on näkynyt korkoherkkyyksien kasvuna. Vastapainoksi yhtiö on lisännyt tasesuojien määrää, mikä näkyy myös korkoherkkyyksien maltillistumisena.

Yhtiön korkoherkkyys 1 % koron muutokselle

Korkokate (NII) (milj. euroa)	30.6.2023	30.6.2022
+100bps	7,4	16,8
-100bps	-7,3	-16,8

Nykyarvolaskenta (NPV) (milj. euroa)	30.6.2023	30.6.2022
+100bps	17,3	16,8
-100bps	-16,0	-15,4

Yhtiön sijoitussalkku koostuu pääsääntöisesti matalariskisistä korkosijoituksista, sillä high yield -velkakirjat muodostavat alle kaksi prosenttia salkusta ja muut velkakirjat ovat investment grade-obligaatioita EU-valtioille. Yhtiön hallitukselle raportoidaan säännöllisesti sijoitussalkun koostumus ja suurimmat vastapuolet.

6. Operatiivinen riski

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan seurausta tai tappionvaaraa tapahtumasta, joka aiheutuu riittämättömistä tai toimimattomista sisäisistä prosesseista, järjestelmistä tai ihmisistä tai ulkoisista tekijöistä. Myös maineriski, oikeudelliset riskit, compliance-riski, tietoturvariskit sekä rahanpesuun ja terrorismin rahoittamiseen liittyvät riskit sisältyvät operatiiviseen riskiin. Operatiivista riskiä aiheuttavat myös ulkoistetut toiminnot.

Realisoituneet operatiiviset riskit voivat johtaa taloudellisiin tappioihin tai yhtiön maineen menetykseen.

Operatiivinen riski muodostaa yhtiölle merkittävän riskialueen. Operatiiviselle riskille on tyypillistä, että riskistä mahdollisesti aiheutuvia tappioita ei ole aina helposti mitattavissa. Syitä tähän voivat olla muun muassa riskin toteutuminen viiveellä tai että riskit eivät toteutuessaan konkretisoidu taloudellisesti mitattavina menetyksinä.

Oma Säästöpankin merkittävimmät operatiivisen riskin lähteet ovat kyberriskit, tietoliikenne- ja järjestelmähäiriöt. Lisäksi on tunnistettu operatiivisen riskin lähteiksi petokset ja huijaukset, sekä asiakkaan tuntemiseen liittyvä asiakastiedon laatu.

Oma Säästöpankki -konserni laskee Pilari I mukaisen operatiivisen riskin vakavaraisuuden vaatimuksen perusmenetelmällä. Tämän määrä vuonna 2022 oli 233,0 milj. euroa, josta omien varojen vaatimus oli 18,6 milj. euroa. Kasvu johtuu korkokatteen ja palkkiotuottojen merkittävästä kasvusta.

Operatiivinen riski

(1 000 euroa)	2022	2021	2020
Bruttotuotot	144 889	122 229	105 751
Tuottoindikaattori	21 733	18 334	15 863
Operatiivisen riskin omien varojen vaatimus			18 643
Operatiivisen riskin riskipainotettu määrä			233 043

Operatiivisen riskin hallinta on osa pankin riskienhallintaa, jolla pyritään vähentämään ennakoimattomien tappioiden todennäköisyyttä ja uhkaa pankin maineelle. Operatiivisen riskin hallinnalla varmistetaan, että yhtiön arvot sekä strategia toteutuvat kauttaaltaan liiketoiminnassa.

Operatiivisen riskin hallinta kattaa kaikki materiaaliset riskit, jotka liittyvät liiketoimintaan.

Operatiivisen riskin hallintaa sovelletaan kaikissa liiketoimintayksiköissä tunnistamalla, mittaamalla, seuraamalla ja arvioimalla yksiköihin liittyvät operatiiviset riskit. Liiketoimintayksiköt arvioivat myös riskien todennäköisyyttä ja niiden vaikutuksia riskien toteutuessa. Koko yhtiön kattavan prosessin myötä johto pystyy arvioimaan operatiivisen riskin mahdollisen tappion suuruuden riskin toteutuessa.

Riskienarviointiprosessi päivitetään vähintään vuosittain ja aina kun liiketoiminnan operatiivinen ympäristö muuttuu.

Osana operatiivisen riskin hallintaa yhtiö pyrkii vähentämään operatiivisen riskin todennäköisyyttä sisäisillä toimintaohjeilla sekä kouluttamalla henkilökuntaa. Prosesseihin määritellyt kontrollipisteet ja sisäinen valvonta ovat myös keskeisessä osassa operatiivisen riskin torjumisessa. Yhtiö vähentää operatiivisen riskin vaikutusta myös ylläpitämällä vakuutuksia erilaisten vahinkotapahtumien varalle. Jokainen työntekijä vastaa operatiivisen riskin hallinnasta omassa työtehtävässään. Toteutuneet operatiiviset riskit raportoidaan liiketoimintayksikön johdolle.

Uudet tuotteet, palvelut ja ulkoistettujen palvelujen toimittajat hyväksytään erikseen yhtiön erillisellä hyväksymisprosessilla ennen käyttöönottoa. Hyväksymisprosessin avulla varmistetaan, että uusiin tuotteisiin ja palveluihin liittyvät riskit ovat asianmukaisesti tunnistettu ja arvioitu. Samaa hyväksymisprosessia sovelletaan myös, kun nykyisiä

tuotteita kehitetään. Operatiivisten riskien seuranta, valvontaa ja raportointia hoidetaan yhtiön riskienvalvonnassa.

Yhtiön johto saa vähintään vuosittain liiketoimintayksiköiden riskiarviot ja raportin toteutuneista riskeistä, minkä pohjalta kootaan erillinen riskimatriisi, joka raportoidaan eteenpäin hallitukselle. Luodun prosessin avulla hallitus saa muodostettua kokonaiskuvan liiketoimintaan kohdistuvista operatiivisista riskeistä ja niiden mahdollisista vaikutuksista yhtiöön. Riskientunnistamisen prosessin avulla hallitus pystyy päättämään riskienhallinnan toimenpiteistä ja painopisteistä koskien operatiivista riskiä.

7. Likviditeettiriski

Likviditeettiriski voidaan määritellä tulevien ja lähtevien rahavirtojen tasapainon eroavaisuutena. Riski voi realisoitua, jos yhtiö ei kykene täyttämään erääntyviä maksuvelvoitteitaan tai hyväksyttävää tasapainoa ei saada siedettävien kustannuksien rajoissa. Yhtiön suurimmat likviditeettiriskit nousevat otto- ja antolainauksen maturiteettierosta.

Likviditeettiriskiä mitataan lyhyellä ja pitkällä aikavälillä seuraamalla likviditeettireservin ja pitkäaikaisten velkojen rakennetta. Konsernin maksuvalmiusvaatimus (LCR, Liquidity Coverage Ratio) säilyi hyvällä tasolla ollen kesäkuun 2023 lopussa 149,9 % (30.6.2022 151,4 %), kun maksuvalmiusvaatimuksen vähimmäistaso on 100 %. Standard & Poor's vahvisti kesäkuussa 2022 Oma Säästöpankki Oyj:n pitkäaikaiselle varainhankinnalle luottoluokituksen BBB+ sekä lyhytaikaiselle varainhankinnalle luottoluokituksen A-2.

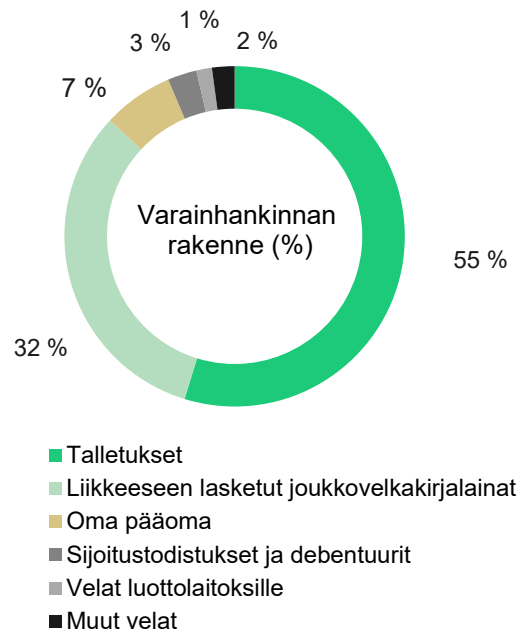
Toinen likviditeetin hallinnan kannalta merkittävä tunnusluku, pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR), oli tarkasteluhetkellä 121,0 % (30.6.2022 109,9 %). Pysyvän varainhankinnan sitova vaatimus on vähintään 100 %.

LCR & NSFR kehitys

	30.6.2023	31.12.2022	30.6.2022
LCR, %*	150 %	160 %	151 %
NSFR, %	121 %	115 %	110 %

* LCR-laskentaa 31.12.2022 tarkennettu takautuvasti

Yhtiön likviditeettiä seurataan päivittäin yhtiön Treasury-yksikön toimesta. Treasury-yksikön päätavoite on varmistaa, että likviditeettipositio pysyy aina sääntelyn ja sisäisesti asetettujen kynnyksarvojen yläpuolella. Yksikkö seuraa ja mittaa sisään tulevien ja ulos lähtevien kassavirtojen määriä sekä arvioi mahdollisten rahoitusvajeiden esiintymistä päivän aikana. Keskeiset likviditeettitunnusluvut raportoidaan hallitukselle ja johdolle säännöllisesti. Lisäksi sisäiset likviditeettiriskin laskentamallit arvioidaan vähintään kerran vuodessa riskienvalvonnan toimesta.

omasp.fi

omasp

Oma Säästöpankki Oyj

p. 020 764 0600